

Obratovalni monitoring emisij snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja – novosti v luči ZVO-2A

23. Okoljski dan gospodarstva

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o varstvu okolja (ZVO-2a)

Je bil sprejet na pobudo Inštituta 8. marec, društva Eko Anhovo in dolina Soče ter Civilne iniciative Danes.

Namen predlagateljev pobude za spremembo Zakona je bila:

- ukinitve različne obravnave naprav za sežig in naprav za sosežig odpadkov ter
- lažji in hitrejši dostop zainteresirane javnosti do podatkov iz obratovalnega monitoringa emisij snovi v zrak

Spremeni se tretji odstavek 150. člena (obratovalni monitoring) ZVO-2a

(3) Povzročitelj obremenitve mora podatke obratovalnega monitoringa najmanj enkrat letno sporočiti ministrstvu in občini, na območju katere obratuje, ter o njegovih rezultatih obveščati javnost.

Povzročitelj obremenitve z emisijami snovi v zrak mora veljavne polurne povprečne vrednosti in izračunane veljavne dnevne povprečne vrednosti, ki jih pridobi s trajnimi meritvami emisij snovi v zrak v skladu s predpisom iz petega odstavka tega člena, objaviti na svoji spletni strani takoj, ko so na voljo, in jih enkrat mesečno za pretekli mesec posredovati ministrstvu ter v isti obliki in na isti način tudi občini, na območju katere obratuje.

Povzročitelj obremenitve z emisijami snovi v zrak mora podatke, ki jih pridobi na podlagi trajnih meritev, telemetrično in v dejanskem času poročati ministrstvu.

Povzročitelj obremenitve z emisijami snovi v zrak mora podatke občasnih meritev sporočiti ministrstvu in občini, na območju katere obratuje, v enem mesecu od opravljenih meritev.

Povzročitelj obremenitve z emisijami snovi v zrak mora veljavne polurne povprečne vrednosti in izračunane veljavne dnevne povprečne vrednosti, ki jih pridobi s trajnimi meritvami emisij snovi v zrak v skladu s predpisom iz petega odstavka tega člena, objaviti na svoji spletni strani takoj, ko so na voljo, in jih enkrat mesečno za pretekli mesec posredovati ministrstvu ter v isti obliki in na isti način tudi občini, na območju katere obratuje.

Ta stavek se nanaša na podjetja, ki izvajajo trajne meritve emisij snovi v zrak.

Tako veljavne polurne povprečne vrednosti kot tudi veljavne dnevne povprečne vrednosti so že del „dnevnega poročila o izvajanju trajnih meritev“ iz 22. člena Pravilnika o prvih meritvah in obratovalnem monitoringu emisije snovi v zrak.

Razmišljamo, da v 22. člen Pravilnika (izdelava dnevnega poročila trajnih meritev snovi) dodamo nov četrti odstavek:

„(4) Zavezanec mora dnevna poročila, takoj, ko so na voljo, objaviti na svoji spletni strani in jih enkrat mesečno za pretekli mesec posredovati ministrstvu in na isti način tudi občini.“

Iz Pravilnika sledi:

§ 13(12) Polurna povprečna vrednost je veljavna, če je za njen izračun pravilno izmerjenih vsaj 50 % vseh izmerjenih trenutnih vrednosti znotraj polurnega intervala v času obratovanja naprave.

§ 13(13) Iz veljavnih polurnih povprečnih vrednosti se za vsak dan izračuna povprečno dnevno vrednost. Dnevna povprečna vrednost je veljavna, če je za njen izračun na razpolago vsaj 12 veljavnih polurnih povprečnih vrednosti.

Povzročitelj obremenitve z emisijami snovi v zrak mora podatke, ki jih pridobi na podlagi trajnih meritev, telemetrično in v dejanskem času poročati ministrstvu.

Razmišljamo, da v 13. člen Pravilnika (izvajanje trajnih meritev emisije snovi) dodamo novi šestnajsti odstavek:

“(16) Izmerjene trenutne vrednosti, preračunane na enoto prostornine suhih ali mokrih odpadnih plinov pri normnih pogojih, zavezanec telemetrično, v obliki, ki jo ministrstvo objavi na spletni strani, v dejanskem času poroča ministrstvu.”

Iz Uredbe o emisiji snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja sledi, da o prostorninskem pretoku, koncentraciji snovi ali količini vlaken v odpadnih plinih pri normnih pogojih govorimo, kadar so le ti izračunani pri temperaturi 273 K in tlaku 101,3 kPa, po odbitku vlage v odpadnih plinih.

Povzročitelj obremenitve z emisijami snovi v zrak mora podatke občasnih meritev sporočiti ministrstvu in občini, na območju katere obratuje, v enem mesecu od opravljenih meritev.

Razmišljamo, da spremenimo tretji odstavek 21. člena Pravilnika (poročilo o obratovalnem monitoringu):

“(3) Poročilo o občasnih meritvah emisije snovi mora izvajalec obratovalnega monitoringa izdelati za tisto leto v več letnem obdobju izvajanja občasnih meritev, ki je določeno v predpisu, ki ureja emisijo snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja, ali v okoljevarstvenem dovoljenju in ga predložiti zavezancu v elektronski obliki najkasneje (60) 20 dni po opravljenih meritvah. Zavezanec mora poslati poročilo o občasnih meritvah v elektronski obliki ministrstvu in občini na območju katere obratuje najkasneje 10 dni po prejemu poročila.”

Pravilnik ne definira kdaj so meritve opravljene. Zavedamo se, da tako vzorčenje kot analitika zahtevata potreben čas. Razmišljamo, da med izraze v Pravilnik dodamo nov izraz:

§ 3(22) meritve so opravljene, ko je izvedeno vzorčenje in laboratorijska analiza odvzetih vzorcev.

Spremenijo se sedmi odstavek 150. člena ZVO-2a in dodata novi, deveti in deseti odstavek 150. člena ZVO-2a

„(7) Ministrstvo na osrednjem spletnem mestu državne uprave obvešča javnost o rezultatih monitoringa, določenega v okoljevarstvenem dovoljenju, ki jih povzročitelj obremenitve pošilja ministrstvu.

Ministrstvo zagotovi sprotno objavo podatkov o trajnih meritvah emisij snovi v zrak iz drugega in tretjega stavka tretjega odstavka tega člena, ki jih prejme od povzročitelja obremenitve, na osrednjem spletnem mestu državne uprave.

(9) **Vlada predpiše, da se obratovalni monitoring izvaja tudi na vseh posameznih izpustih naprave glede na višino največjega urnega prostorninskega pretoka in masnega pretoka snovi, za katere se določa mejne vrednosti emisij v zrak.**

(10) **Vlada predpiše, da se obratovalni monitoring v napravah za sosežig odpadkov iz 110. člena tega zakona izvaja tako kot v napravah za sežig odpadkov iz 110. člena tega zakona, razen kadar je za te naprave za sosežig odpadkov predpisano izvajanje pogostejših meritev.“**

(9) Vlada predpiše, da se obratovalni monitoring izvaja tudi na vseh posameznih izpustih naprave glede na višino največjega urnega prostorninskega pretoka in masnega pretoka snovi, za katere se določa mejne vrednosti emisij v zrak.

Masni pretok je »masa posamezne snovi izpuščene z odpadnimi plini v eni uri«. Iz tega sledi, da je masni pretok neločljivo povezan s prostorninskim pretokom, saj je masni pretok (mg/h) produkt prostorninskega pretoka (m^3/h) in izmerjene koncentracije snovi (mg/m^3).

Koncept urejanja emisij snovi v zrak v Sloveniji sledi nemški tehnični smernici za varovanje zraka (TA Luft) in temelji na masnih pretokih snovi. Ali je splošno uredbo zrak mogoče dopolniti na način, da se obveznosti izvajanja občasnih ali trajnih meritev ne določajo le na podlagi masnega pretoka snovi pač pa tudi z upoštevanjem prostorninskega pretoka na ministrstvu še razmišljamo.

(10) Vlada predpiše, da se obratovalni monitoring v napravah za sosežig odpadkov iz 110. člena tega zakona izvaja tako kot v napravah za sežig odpadkov iz 110. člena tega zakona, razen kadar je za te naprave za sosežig odpadkov predpisano izvajanje pogostejših meritev.

Razmišljamo, da dodamo nov tretji odstavek v 11. člen (program obratovalnega monitoringa) Uredbe o sežigalnicah odpadkov in napravah za sosežig odpadkov:

»(3) Program obratovalnega monitoringa za naprave za sosežig odpadkov, za obratovanje katerih se uporablja Uredba o vrsti dejavnosti in naprav, ki povzročajo industrijske emisije, mora določati, da se obratovalni monitoring v napravah za sosežig odpadkov izvaja tako kot v napravah za sežig odpadkov, za obratovanje katerih se uporablja Uredba o vrsti dejavnosti in naprav, ki povzročajo industrijske emisije, razen kadar je za naprave za sosežig odpadkov predpisano izvajanje pogostejših meritev.«

Opomba: prvi odstavek 12. člena (izvajanje obratovalnega monitoringa snovi v zrak) določa, da se obratovalni monitoring emisije snovi v zrak izvaja skladno s programom obratovalnega monitoringa snovi v zrak

nov četrti stavek drugega odstavka 18. člena ZVO-2a

„Vlada z namenom zmanjšanja znatnega tveganja za zdravje ljudi in za okolje določi za naprave za sosežig odpadkov iz 110. člena tega zakona mejne vrednosti emisij najmanj tako strogo, kot so določene v zaključkih o BAT za naprave za sežig odpadkov, razen če zaključki o BAT za naprave za sosežig odpadkov določajo strožje mejne vrednosti emisij.“

Razmišljamo, da v 6. člen (vsebina okoljevarstvenega dovoljena) Uredbe o sežigu in sosežigu odpadkov dodamo nov šesti odstavek, ki se bo glasil:

(6) Vlada z namenom zmanjšanja znatnega tveganja za zdravje ljudi in za okolje določi za naprave za sosežig odpadkov iz 110. člena tega zakona mejne vrednosti emisij najmanj tako strogo, kot so določene v zaključkih o BAT za naprave za sežig odpadkov, razen če zaključki o BAT za naprave za sosežig odpadkov določajo strožje mejne vrednosti emisij.